

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра психології та соціальних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи О. А. Кузнецова
27 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ВИМІР ПОЛІТИЧНИХ КАМПАНІЙ**

Ступінь доктор філософії

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 052 Політологія

Освітньо-наукова програма «Політологія»

2020-2021 навчальний рік

Розробник: Ярошенко Віра Миколаївна доцент кафедри психології та соціальних наук, кандидат політичних наук, доцент

В. Ярошенко

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальних наук

Протокол №1 від 26.08.2020 р.

Завідувач кафедри *М. Савенкова* (Савенкова І.І.)

26.08.2020 р.

Програму погоджено з гарантом ОП (назва) _____ (за потреби)

АНОТАЦІЯ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Інструментальний вимір політичних кампаній» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії спеціальності 052 Політологія. Визначена актуальність та доцільність навчального курсу. В умовах широкого поширення інформаційних технологій звичні методи управління політичними процесами вже не спрацьовують. Суспільство відкриває для себе нові можливості самоорганізації. На тлі цих подій відбувається істотне посилення уваги до політичних кампаній. Вказано на предмет вивчення навчальної дисципліни : вплив інструментального виміру політичних кампаній на перебіг виборчого політичного процесу загалом та демократизацію українського суспільства. Вся програма логічно структурована. Вказана мета та завдання навчальної дисципліни. У програмі зазначені програмні результати навчання та наводиться перелік загальнопредметних і фахових компетентностей. Вказаний перелік літературних джерел.

Ключові слова : інструментальний вимір політичних кампаній, виборча інженерія, виборчий кодекс, політичні процеси, виборчі процеси, виборчі системи, Е-демократія

ANNOTATION

The program of study of the normative educational discipline "Instrumental dimension of political campaigns" is made according to the educational and scientific program of preparation of doctors of philosophy of a specialty 052 Political science. The relevance and expediency of the training course are determined. With the widespread use of information technology, the usual methods of managing political processes no longer work. Society opens up new opportunities for self-organization. Against the background of these events, there is a significant increase in attention to political campaigns. The subject of studying the discipline is indicated: the influence of the instrumental dimension of political campaigns on the course of the electoral political process in general and the democratization of Ukrainian society. The whole program is logically structured. The purpose and tasks of the discipline are indicated. The program indicates the program learning outcomes and provides a list of general subject and professional competencies. The list of literary sources is specified.

Keywords: instrumental dimension of political campaigns, electoral engineering, electoral code, political processes, electoral processes, electoral systems, E-democracy

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
	Спеціальність 052 Політологія		
Індивідуальне науково-дослідне завдання проект, наукова стаття	Освітньо-наукова програма «Політологія»	<i>Рік підготовки:</i>	
		2020	2021
<i>Семестр</i>			
		4	
<i>Лекції</i>			
Загальна кількість годин 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента-12 http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь Доктор філософії		10
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			20
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
			60
		Вид контролю: іспит	

Мова викладання -українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 30 год. 33%. аудиторні заняття, 67 % самостійна робота

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. 1. Мета: поглиблення знань сутнісних характеристик інструментального виміру політичних кампаній, виборчої інженерії у політиці як суспільного феномену і соціальної технології, обумовленої умовами сучасних глобалізаційних, національних та регіональних викликів, соціальних ризиків на макро- і мікрорівні, забезпеченням організації і управління політичною сферою.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- розкриття проблематики та наукового інструментарію виміру сучасних політичних кампаній, показу різнобічного впливу на важливі аспекти політичних явищ

-ознайомлення аспірантів із основними характеристиками інструментального виміру політичних кампаній та виборчої інженерії у політиці

-ознайомлення аспірантів з дослідженнями політичних кампаній, виборчої інженерії у політиці у науковій літературі та особливостями політичних кампаній та виборчої інженерії у політиці в Україні та у сучасному світі;

-сприяння креативному пізнанню аспірантами власної ролі у процесі інструментального виміру політичних кампаній та виборчій інженерії у політиці та входженні у професійне середовище;

-забезпечення аспірантів методами дослідження механізмів політичних кампаній та виборчої інженерії у політиці та методами впливу на її ефективне здійснення;

-формування у аспірантів готовності до застосування на практиці інструментального виміру політичних кампаній та виборчої інженерії у політиці та у сфері демократизації політики

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.

ПРН-2. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.

ПРН-3. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності.

ПРН-4. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ПРН-5. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ПРН-6. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПРН-7. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно- політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

ПРН-8. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

ПРН-9. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

ПРН-10. Фахово викладати політологічні дисципліни на високому рівні освітньої кваліфікації.1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспірант оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-2. Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень.

ЗК-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-7. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК-8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК-9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК-10. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК-11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

II. Фахові:

1. **ФК- 1.** Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ФК-2. Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння категорійно-та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ФК-3. Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ФК-4. Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно- політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

ФК-5. Комплексне розуміння особливостей реалізації влади у різних політичних системах та застосування широкого спектру політологічних теорій, концептів і методів для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

ФК-6. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

ФК-7. Здатність фахово викладати політологічні дисципліни.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Історія, види і функції оцінювання політичних кампаній. Виникнення і розвиток основних засобів виборчої інженерії .

Тема 2. Методики вимірювання політичних кампаній

Тема 3 Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління

Тема 4. Основні принципи Good Governance, представлені в Програмі ООН

Тема 5 Критерії успішності політичних кампаній: участь, орієнтація на досягнення консенсусу, підзвітність, ефективність і результативність, рівноправність і включеність, дотримання верховенства права.

Тема 6. Роль глобальних індексів у кількісній оцінці якості політичної кампанії

Тема 7. Статусний індекс (Status Index)(Якість демократії (Quality of Democracy) та Політична стратегія (Policy Performance) та індекс управління (Management Index)

Тема 8. Показники Індексу управління (Management Index) за: регулятивною здатністю (Executive Capacity) і виконавчою відповідальністю (Executive Accountability)

Тема 9 Показники Регулятивної здатності за критеріями: стратегічна здатність керувати, міністерська координація, Evidence-based Instrument, соціальні консультації, політична комунікація, ефективність впроваджень, адаптованість, організація реформування.

Тема 10 Показники Індексу Політичної стратегії економіка і зайнятість (економіка, ринок праці, підприємства, податки, бюджети); соціальна сфера (охорона здоров'я, соціальне забезпечення, сімейна політика, пенсії, інтеграція); безпеку (внутрішня і зовнішня); ресурси (навколишнє середовище, інновації, освіта).

Тема 11. Е-управління та Е-демократія

Тема 12. Показники виконавчої відповідальності: компетентні громадяни, показник законодавчої влади (структура і ресурси законодавчих акторів, законодавча відповідальність), посередницькі структури (мультимедіа, партії і групи інтересів)

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Історія, види і функції оцінювання політичних кампаній. Виникнення і розвиток основних засобів виборчої інженерії .

Тема 1. Методики вимірювання політичних кампаній. Виникнення і розвиток основних засобів ІВПК. Домінування друкованих видань, преси у формуванні суспільної думки. Початок “ери телебачення”. Сучасні визначення ІВПК. . Підходи до розгляду ІВПК як політичного маркетингу і як каналу комунікації (М. Маклюен, Д. Белл, Г. Почепцов).

Класифікація ІВПК. та їх відмінності. Базові функції ІВПК. в суспільстві (відносно суспільства, культури та особи)

Тема 2. Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління. ІВПК і громадська думка Зміст понять «громадська думка» і «суспільна свідомість». Можливості ВІ у формуванні громадської думки – погляди У. Ліппмана (стереотипізація), Е. Ноель-Нойман (спіраль мовчання), Г. Маркузе (одновимірний людина). Погляди французької школи на проблему і достовірність громадської думки: П. Бурдьйо ("Громадської думки не існує"), П. Шампань ("Робити думка - нова політична гра"), Ж. Бодрійяр ("У тіні мовчазної більшості").

Тема 3 Основні принципи Good Governance, представлені в Програмі ООН

Кредит 2. Критерії успішності політичних кампаній: участь, орієнтація на досягнення консенсусу, підзвітність, ефективність і результативність, рівноправність і включеність, дотримання верховенства права.

Тема 4. Роль глобальних індексів у кількісній оцінці якості політичної кампанії. Політика як об'єкт ІВПК. Публічна політика Поняття політики та політичної системи. Роль ІВПК у функціонуванні політичної системи. Політична комунікація та інформація - розмежування понять. Поняття публічної політики. підстави публічності

Тема 5 Статусний індекс (Status Index)(Якість демократії (Quality of Democracy) та Політична стратегія (Policy Performance) та індекс управління (Management Index) ІВПК та політичний режим Поняття політичних режимів і їх основні різновиди (тоталітарний, авторитарний і демократичний). Моделі взаємодії ІВПК і держави. Функції і контроль над ЗМІ в демократичному і автократичному режимах (Д. Гербнер).

Тема 6. Показники Індексу управління (Management Index) за: регулятивною здатністю (Executive Capacity) і виконавчою відповідальністю (Executive Accountability) Немаркетингові і маркетингові форми політичної комунікації. Політична пропаганда Поняття політичного маркетингу і його прояв у комунікації. Пропаганда як вид немаркетингової комунікації. Засоби та логічні прийоми пропаганди. Пропаганда як знаряддя тоталітарного режиму та її практики у ХХІ сторіччі

Кредит 3 Показники Регулятивної здатності за критеріями: стратегічна здатність керувати, міністерська координація, Evidence-based Instrument, соціальні консультації, політична комунікація, ефективність впроваджень, адаптованість, організація реформування.

Тема 7. Показники Індексу Політичної стратегії економіка і зайнятість (економіка, ринок праці, підприємства, податки, бюджети); соціальна сфера (охорона здоров'я, соціальне забезпечення, сімейна політика, пенсії, інтеграція); безпеку (внутрішня і зовнішня); ресурси (навколишнє середовище, інновації, освіта).

Тема 8 Е-управління та Е-демократія Залучення громадськості до політичного управління: мета і механізми. Розмежування понять Е-управління та Е-демократії та їхні базові інструменти. Елементи Е-демократії в західних країнах. Перспективи для Е-урядування в Україні

Тема 9. Показники виконавчої відповідальності: компетентні громадяни, показник законодавчої влади (структура і ресурси законодавчих акторів, законодавча відповідальність), посередницькі структури (мультимедіа, партії і групи інтересів) ВПК сучасної України Розвиток ІВПК в незалежній Україні - етапи і складності. Роль ІВПК у політичних процесах. Проблеми та перспективи розвитку українських ІВПК Суспільне

мовлення та проблема роздержавлення медіа. Інтернет-комунікації та нові медіа в Україні та світі. Новітні тенденції розвитку ІВПК за умов глобалізації Глобалізація, інформатизація як чинник глобалізації. Уніфікація медіа, доступність, всезагальність та сенсаційність. Роль ІВПК у вирішенні глобальних проблем сучасності. Зв'язок ІВПК із масовими протестними рухами, тероризмом та миротворчістю. Інтернетвидання та соціальні мережі як перспективний і водночас суперечливий вид сучасних ІВПК технологій. **Перспективи та виклики розвитку ІВПК в сучасному світі (діджитократія, датакратія, третя хвиля влади).**

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

№ з/п	Теми навчального курсу	Всього годин		Лекції	Сем/ практ	Лаб. Робота	Сам. РС	Інд. РС
Кредит 1. . Історія, види і функції оцінювання політичних кампаній. Виникнення і розвиток основних засобів виборчої інженерії								
	Тема . Методики вимірювання політичних кампаній	10					10	
	Тема 2 . Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління	14		2	2		10	
	Тема 3 Основні принципи Good Governance, представлені в Програмі ООН	6			2		4	
	Усього:	30		2	4		24	
Кредит 2. Критерії успішності політичних кампаній: участь, орієнтація на досягнення консенсусу, підзвітність, ефективність і результативність, рівноправність і включеність, дотримання верховенства права								
	Тема 4 Роль глобальних індексів у кількісній оцінці якості політичної кампанії	3			2		2	
	Тема 5. Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління.	3		2	2		2	
	Тема 6. Показники Індексу управління (Management Index) за: регулятивною здатністю (Executive Capacity) і виконавчою відповідальністю (Executive Accountability).	13			2		4	
	Тема 7. Політична реклама та ІВПК	13		2	2		10	
	Усього	30		4	8		18	

Кредит3. Показники Регулятивної здатності за критеріями: стратегічна здатність керувати, міністерська координація, Evidence-based Instrument, соціальні консультації, політична комунікація, ефективність впроваджень, адаптованість, організація реформування.								
Тема 8. Показники Індексу Політичної стратегії економіка і зайнятість								
	Тема 9 Е-управління та Е-демократія	8		2	2		4	
	Тема 10 Показники виконавчої відповідальності	6			2		4	
Тема 11 Розвиток ІВПК в незалежній Україні - етапи і складності. Роль ІВПК у політичних процесах								
	Тема 12 Роль ІВПК у вирішенні глобальних проблем сучасності	4			2		2	
	Усього	30		4	8		18	
Разом годин:		90		10	20		60	

5.Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ п/п	Теми навчального курсу	Кількість годин
Кредит 1. . Історія, види і функції оцінювання політичних кампаній. Виникнення і розвиток основних засобів виборчої інженерії		
1	Тема 2 І. Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління	2
Кредит 2. Критерії успішності політичних кампаній.		
2	Тема 5 Критерії успішності політичних кампаній: участь, орієнтація на досягнення консенсусу, підзвітність, ефективність і результативність, рівноправність і включеність, дотримання верховенства права	2
3	Тема 7. Політична реклама та ІВПК	2
Кредит 3 Показники Регулятивної здатності за критеріями: стратегічна здатність керувати, міністерська координація, Evidence-based Instrument, соціальні консультації, політична комунікація, ефективність впроваджень, адаптованість, організація реформування.		
4	Тема 9 Е-управління та Е-демократія	2
5	Тема 10 Розвиток ІВПК в незалежній Україні - етапи і складності. Роль ІВПК у політичних процесах	2
Разом годин:		10

5. Теми практичних занять
Денна форма навчання

№ п/п	Теми навчального курсу	Кількість годин
Кредит 1. Історія, види і функції оцінювання політичних кампаній. Виникнення і розвиток основних засобів виборчої інженерії		
1	Тема 2 Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління	2
2	Тема 3 Основні принципи Good Governance, представлені в Програмі ООН	2
Кредит 2. Критерії успішності політичних кампаній: участь, орієнтація на досягнення консенсусу, підзвітність, ефективність і результативність, рівноправність і включеність, дотримання верховенства права		
3	Тема 4 Роль глобальних індексів у кількісній оцінці якості політичної кампанії	2
4	Тема 5 В Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління.	2
5	Тема 6. . Показники Індексу управління (Management Index) за: регулятивною здатністю (Executive Capacity) і виконавчою відповідальністю (Executive Accountability).	2
6	Тема 7. Політична реклама та ІВПК	2
Кредит 3 Показники Регулятивної здатності за критеріями: стратегічна здатність керувати, міністерська координація, Evidence-based Instrument, соціальні консультації, політична комунікація, ефективність впроваджень, адаптованість, організація реформування.		
7	Тема 8. Правові основи діяльності ВІ	
8	Тема 9 Е-управління та Е-демократія	2
9	Тема 10 Показники виконавчої відповідальності	2
10	Тема 11 Розвиток ІВПК в незалежній Україні - етапи і складності. Роль ІВПК у політичних процесах	2
11	Тема 12 Роль ІВПК у вирішенні глобальних проблем сучасності	2
	Разом годин:	20

6.Лабораторні робота
7.Самостійна робота
Денна форма навчання

№ п/п	Теми навчального курсу	Кількість годин
Кредит 1. Історія, види і функції оцінювання політичних кампаній. Виникнення і розвиток основних засобів виборчої інженерії		
	Тема 1 . Методики вимірювання політичних кампаній	10
	Тема 2 Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами	10

	якості ефективного політичного правління	
	Тема 3 Основні принципи Good Governance, представлені в Програмі ООН	4
Кредит 2. Критерії успішності політичних кампаній: участь, орієнтація на досягнення консенсусу, підзвітність, ефективність і результативність, рівноправність і включеність, дотримання верховенства права		
	Тема 4 Роль глобальних індексів у кількісній оцінці якості політичної кампанії	2
	Тема 5 Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного політичного правління.	2
	Тема 6. Показники Індексу управління (Management Index) за: регулятивною здатністю (Executive Capacity) і виконавчою відповідальністю (Executive Accountability).	4
	Тема 7. Політична реклама та ІВПК	10
Кредит 3 Показники Регулятивної здатності за критеріями: стратегічна здатність керувати, міністерська координація, Evidence-based Instrument, соціальні консультації, політична комунікація, ефективність впроваджень, адаптованість, організація реформування.		
	Тема 8. Показники Індексу Політичної стратегії економіка і зайнятість	4
	Тема 9 Е-управління та Е-демократія	4
	Тема 10 Розвиток ІВПК в незалежній Україні - етапи і складності. Роль ІВПК у політичних процесах	4
	Тема 11 Роль ІВПК у вирішенні глобальних проблем сучасності	4
	Тема 12 Новітні тенденції розвитку ІВПК за умов глобалізації	2
	Разом годин:	60

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист науково дослідного дослідження

II – підготовка творчого проекту («Зміст, форми і методи виборчої інженерії»)

Підготовка та захист науково-дослідної роботи.

Основне завдання цього виду діяльності – з'ясувати рівень знань, умінь, навичок викладацької діяльності, готовності до забезпечення викладання фахових дисциплін політології

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) обсяг від 20 до 25 аркушів;
- 2) використання не менше ніж 5 джерел інформації (окрім підручників);
- 3) наявність посилань на цитування, таблиці, статистичні та соціальні матеріали;
- 4) наявність дослідницької складової;
- 5) підсумок, висловлювання власної думки.

6. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань аспірантів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано

B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок аспірантів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння аспірантом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Аспіранту виставляється відмінно

Аспіранту виставляється дуже добре,

Аспіранту виставляється добре,

Аспіранту у виставляється достатньо,

Аспіранту виставляється задовільно,

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують аспіранти** за 3 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота										КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6,T7	T7,T8	T9	T10	T11,T12	100	300/100
30	30	30	30	30	30 30	20 20	20	10	10 10		

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема науково-дослідне дослідження), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, підготовка доповідей та виступів з доповідями на семінарах, участь у ділових іграх, тренінгах, дискусіях; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

11. Рекомендована література

Базова:

- 1 Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства [Текст] / Зигмунт Бауман / пер. з англ. І. Андрущенко / за ред. М. Винницького - К.: Видавничий дім „КиєвоМогилянська академія», 2008. - 109 с.
2. Бебик В. М. Електоральний політичний маркетинг: теорія і міжнародна практика [Текст] / В. М.Бебик / В.Бебик, В.Бокоч // Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. - 2011. - № 4. - С. 325-331.
- 3 Бебик В. М. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика: навч. посіб. [Текст] / В. М.Бебик, С. О. Шергін, Л. О. Дегтерьова - К.: Університет «Україна», 2006. - 208 с.
4. Беляева Н.Ю. Глобальное управление и аналитические ресурсы: как исследователи могут влиять на власть. [Електронний ресурс] / Н.Ю. Беляева. - Режим доступу: <http://www.hse.ru/data/2012/12/16/1300983532..pdf>
5. Бебик В. М. Інформаційно-комунікативний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік-релейшнз. К.: МАУП, 2005. – 440 с
6. Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ: Пер. с англ. – М.; СПб; К.: Изд. Дом „Вільямс”, 2004. – 426 с.
7. Володенков С. В. Информационно-психологические войны и массовое сознание / С. В. Володенков // Вестник МГУ. Политические науки.– 2003.– № 3. – С.130-136. 9
- 8 Галлін Д., Манчіні П. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики. К.: Наука, 2008. – 320 с.
9. Електронна демократія: сподівання та проблеми /пер. з англ.: С. Соколик [та ін.] ; уклад. : Д. Кедді [та ін.].- К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2011.- 164 с.
10. Кащавцева С. Политическая коммуникация: проблемы, ожидания, возможности / С. Кащавцева // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2002. – № 1. – С. 101-108.
11. Ковалевський В. Теоретико-методологічні засади розвитку політичних комунікацій в Україні // Світоглядно-теоретичний вимір сучасної української політики / [М.І. Михальченко (кер.авт.кол.), М.С. Кармазіна, В.О. Ковалевський та ін.]. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2010. – С. 145– 159.
12. Кара-Мурза С. Г. Революции на экспорт. – М.: “Алгоритм”, Эксмо, 2006. – 528 с.
15. Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство / Ю. Тищенко, П. Байор, М. Товт, С. Горобчишина ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. – К. : Агентство "Україна"], 2010. – 148 с.
16. Передумови становлення інформаційного суспільства в Україні / О. Б. Баховець, Т. О. Грінченко, К. Д. Гуляєв [та ін.] ; за ред. С. О.- К.: Азимут-Украина, 2008.- 287 с.
19. Политические коммуникации : учеб. пособие для студентов вузов / [Петрунин Ю.Ю. и др. ; под ред. А.И. Соловьева]. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 332 с.
20. Політика: взаємодія реальності і міфу [Текст]: монографія / Ю. Ж. Шайгородський.- К.: Знання України, 2009.- 400 с.

21. Политология /сост. и ред. Н. И. Сазонова. – Х.: Фолио, 2001. – Гл.XVI. § 2. Политические коммуникации: Учеб. пособие для студентов вузов /Под ред. А. И. Соловьева. – М.: Аспект Пресс, 2004.– 332 с.
24. Социальные коммуникации: словарь-справочник. За ред. Ильганаевой В.А. – Х.: КП «Городская типография», 2009. – 392 с.
25. Штромайер Г. Політика і мас-медіа / Герд Штромайер ; [пер. з нім. А. Орган]. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 303 с. 11.2. Додаткова література
27. Башук А.І. Інформаційна політика : [навч. посіб.] / Алла Іванівна Башук. – Ч.1. – К.: Вид-во ІЖ КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. – 90 с.
29. Брендінг держави в контексті Євро-2012: виклики та перспективи: Аналітична доповідь – К., НІСД, 2011. – 13 с.
30. Грищенко О. Політична комунікація. Скільки конструктивного, а скільки деструктивного? / О. Грищенко // Віче. – 2003. – № 9. – С. 76 –79.
31. Грушин Б.А. Мнения о мире и мир мнений. Проблемы методологии исследования общественного мнения / Б.А. Грушин. – М. : Политиздат, 1967. – 400 с.
- 32 Демчук П. Обережно, політичні міфи! : [філософсько-політологічний трактат] / Павло Демчук. – К.: Молодь, 2006. – 204 с.
32. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – К. : НІСД. – 2010. – 64 с.
- 33 Кара-Мурза С.Г. Манипуляция сознанием : [навч.посіб.] / Сергій Георгійович Кара-Мурза. – [2-ге вид.]. – К.: Оріяни, 2006. – 528 с.
- 34 Кібербезпека: світові тенденції та виклики для України / Д. Дубов, В. Ожеван. - К.: НІСД, 2012. - 30 с.
- 35 Консультації з громадськістю. Напрями, технології, досвід: Метод. посіб. Секретаріат Кабінету Міністрів України / Н. К. Дніпренко, М. Г. Таранченко, Н. В. Окша; Заг. ред. А. В. Толстоухова. – Х.: Нове слово, Секретаріат Кабінету Міністрів 2004. – 32
36. Ленуар Р. Соціальна влада публічних виступів / Р. Ленуар // Журнал «І». – 2004. – № 32. — Режим доступу до журн. : <http://www.ji.lviv.ua/n32texts/lenoir.htm>
- 37 На шляху до «розумного суспільства»: інформаційні технології як фактор суспільних перетворень в Україні. - К.: НІСД, 2011. - 25 с. <http://www.niss.gov.ua/articles/593/>
38. Ноэль-Нойман Э. Общественное мнение. Открытие спирали молчания : пер. с нем. / Э. НоэльНойман – М. : Прогресс-Академия ; Весь мир, 1996. – 352 с.
39. Общественное мнение и власть: механизм взаимодействия / [отв. ред. А.А. Ручка]. – К. : Наукова думка, 1993. – 137 с.
40. Оптимізація структури керівних документів державної політики (на прикладі інформаційної сфери). - К.: НІСД, 2011. - 46 с.
41. Петров О. Социологические пиар-технологии в политике / О. Петров. – К., 2007. – 288 с.

42. Почепцов Г. Чукут С. Інформаційна політика: [навч. посіб]. – К.: Вид-во УАДУ, 2002.. – 88 с.
43. Про схвалення Концепції проекту Закону України „Про основні засади державної комунікативної політики” : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 85-р від 13.01.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=85-2010-%F0&new=1>
44. Хардт М., Негри А. Множество: война и демократия в эпоху империи / Пер. с англ. под ред. В.Л.Иноземцева. М.: Культурная революция, 2006. – 559 с.
45. Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра : пер. с фр. / П. Шампань. – М. : Socio Logos, 1997. – 317 с.
46. Шомова С.А. Политические шахматы. Паблик Рилейшнз как интеллектуальная игра / Светлана Андреевна Шомова. – М.: РИП-холдинг, 2003. – 214 с.
47. Эко У. Полный назад! «Горячие войны» и популизм в СМИ / Умберто Эко ; [пер. с итал. Е.Костюкович]. – М.: Эксмо, 2007. – 589 с. 11.3.
48. Олексієнко Л.А. Використання засобів мультимедіа у різних видах навчальної діяльності студентів / Л.А. Олексієнко // Науковий вісник КУЕІТУ. - Нові технології № 4 (26) – 2009 . – С. 216-234.
49. Сомова Н.Л. Основні психологічні закономірності сприйняття інформації, кольору й шрифтів / Н.Л. Сомова [Джерело доступу] – edu.of.ru/attach/17/13047
50. Ярошенко В.М. Символічна політика та символи в інформаційно-комунікативному просторі: аспекти впливу(у співавторстві) Вип.236, т.Том248.Політологія.- Миколаїв :Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. С.28-33.
51. Yaroshenko V. The Role of Moral Default in Political Nation Forming Process in Ukraine (end of 2013 – beginning of 2014 years)| «Ukraine 2014 – a test of national spirit». / EUROPEAN JOURNAL OF TRANSFORMATION STUDIES. / by Europe Our House – Tbilisi. - Vol. 2, No. 1 - 2014. 88 p. P. 47- 52.
52. Ярошенко В.М. Становлення інституту демократичної громадянськості в Україні з врахуванням символічної складової./“Studia Politologica Ucraino-Polona”: Studia Politologica Ucraino-Polona. Випуск 5. – Житомир-Київ –Краків: ФОП Євенок О.О.,2015. - 312 с. С.122-133.
53. Ярошенко В.М. Європейські стандарти паритетної демократії: завдання для української євроінтеграції/ Наукові праці: науково-методичний журнал. –Вип. 272. Т.284 .Політологія. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. -92с. С76-80.
54. Ярошенко В.М. Інститут демократичної громадянськості в Україні – ініціатор державної політики національної єдності – Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Чорноморське регіональне співробітництво в контексті процесів європейської інтеграції»(22 квітня 2016). Збірник праць - Херсон: Гринь Д.С., 2016. – 180 с. С.153-157.
55. Ярошенко В.М. Гендерні дослідження політичного лідерства/ Наукові праці: науково-методичний журнал. –Вип. 261. Т.273.Політологія. – Миколаїв:Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. -124с. С23-28.

54.Yaroshenko V. Civil competence as a condition of formation of ukrainian political nation/ EUROPEAN POLITICAL AND LAW DISCOURSE. Vol. 3, No. 3 - 2016.192 p. P. 78-83.

55.Ярошенко В.М. Взаємообумовленість підвищення політичної і громадянської відповідальності та становлення інституту демократичної громадянськості в Україні |EUROPEAN POLITICAL AND LAW DISCOURSE. Vol. 4 No.3. 2017. 274 p. P. 143-152.

56..Ярошенко В.М. Громадянська політична культура : функціональна роль в Україні./Наукові праці: наук. журн. / Чорном нац. ун-т ім. Петра Могили; ред. кол.: Іванов М.С.(голова) [та ін.} - Миколаїв, 2017.- Т. 297. Вип.285. – 120 с. – (Політологія)

Інформаційні ресурси:

Офіційні сайти органів державної влади в Україні www.president.gov.ua www.rada.gov.ua www.kmu.gov.ua <http://civic.kmu.gov.ua/> <http://nc.gov.ua/> www.niss.gov.ua Офіційні сайти ЗМІ / Інтернет-ЗМІ www.inter.ua – Офіційний сайт телеканалу “Інтер” www.1plus1.tv – Офіційний сайт телеканалу “1+1” www.1tv.com.ua – Офіційний сайт Першого національного каналу (УТ-1) www.ictv.ua – Офіційний сайт телеканалу ICTV www.stb.ua – Офіційний сайт телеканалу СТБ www.vechniy.kharkov.ua – Офіційний сайт газети “Вечірній Харків” www.podrobnosti.ua – Офіційний сайт інтернет-видання “Подробности” www.korrespondent.net – Офіційний сайт української мережі новин “Кореспондент” www.for-ua.com – Офіційний сайт інтернет-газети “ForUm” www.tribuna.com.ua – Офіційний сайт інтернет-газети “Трибуна” www.context-ua.com – Агенство ділової інформації “Контекст” www.glavred.info – Незалежне аналітичне агенство “Главред” www.pravda.com.ua – сайт “Української правди” Інформаційні агентства www.unian.net – Офіційний сайт УНІАН www.interfax.com.ua – Офіційний сайт “Інтерфакс-Україна” www.ukranews.com – Офіційний сайт Українських новин www.news.ukrinform.com.ua – Офіційний сайт “Укрінформ” www.rian.ru // Офіційний сайт РІА “Новини” www.reuters.com // Офіційний сайт “Рейтерс” Освітні ресурси неурядових організацій з питань медіаправа та громадської думки <http://medialaw.kiev.ua/> <http://osvita.mediasapiens.ua/> <http://pravo-media.at.ua> <http://imi.org.ua/law> www.journ.univ.kiev.ua <http://www.coe.kiev.ua/> www.globalpr.org www.online-pr.com www.pr-dialog.com www.pronline.ru www.propr.com.ua www.reklamaster.kiev.ua <http://ehronika.com/> <http://www.khpg.org/>

Примітка. Перелік інформаційних ресурсів не є вичерпним – він містить як посилання на офіційні сайти органів влади в Україні, так і сайти міжнародних інституцій (Рада Європи, ОБСЄ), вітчизняних та зарубіжних аналітичних центрів, фондів, НДО, які займаються проблематикою політичної, масової комунікації, публік рілейшнз та політичної реклами, медіаправа та ЗМІ в Україні та за кордоном. При використанні матеріалів з цих джерел або інших джерел посилання на них є для студентів обов'язк